

رابطه ویژگیهای شخصیتی با سبکهای عشق (صمیمیت، لذت و تعهد) در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی شهر اهواز

رویا مشاک^{۳۸} - دکتر علیرضا حیدری^{۳۹}

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، رابطه ویژگیهای شخصیتی (روان رنجور خوبی، برونگرایی، باز بودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن) با سبکهای عشق (صمیمیت، لذت و تعهد) در دانشجویان دانشگاه آزاد شهر اهواز بود. نمونه پژوهش شامل ۱۲۰ نفر دانشجو بود که در سال تحصیلی ۱۳۸۶-۸۷ به تحصیل اشتغال داشتند و به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند و با آزمونهای شخصیتی نئو (NEO-FFI) و اشترنبرگ مورد ارزیابی قرار گرفتند. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیری نشان داد که : بین روان نژنده با عشق، صمیمیت ، لذت و تعهد دانشجویان رابطه منفی معنی دار وجود دارد. بین برونگرایی، توافق و وجودانی بودن با عشق، صمیمیت و تعهد دانشجویان رابطه مثبت معنی دار وجود دارد و همچنین؛ بین برونگرایی، باز بودن نسبت به تجربه ، توافق و وجودانی بودن با لذت رابطه مثبت معنی دار وجود دارد.

واژگان کلیدی: ویژگیهای شخصیتی، صمیمیت، لذت ، تعهد، دانشجویان

مقدمه

^{۱۸۹}- مدرس دانشگاه آزاد اسلامی- واحد اهواز

^{۱۹۰}- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی – واحد اهواز

انسان در زندگی خود مقاطع و مراحل حساسی را پشت سر می گذارد. فروید معتقد است که همه چیزهایی را که تا کنون بدست آورده اید و تمام چیزهایی را که انتظار دارید بدست آورید، خواه همسر یا والد خوبی باشید و حتی حالت سلامت عمومی شما می تواند تحت تأثیر شخصیت شما و شخصیت های افرادی که با آنها تعامل دارید قرار گیرد. شخصیت را می توان بصورت مجموعه بادوام و بی نظری از ویژگیهایی تعریف کرد که ممکنست در موقعیتهای مختلف تغییر کند (۱). شخصیت اغلب اوقات به عنوان نیروی سازمان دهنده رفتار آدمی در نظر گرفته می شود. مدل پنج عاملی شخصیت (پنج بزرگ)^{۴۰} از در مخالفت با سیستم های ساختاری شخصیت آمده و نشان می دهد که بسیاری از صفات را می توان بر حسب ابعاد اساسی روان رنجورخوبی^{۴۱}، برونقرایی^{۴۲}، انعطاف پذیری (بازبودن نسبت به تجربه)^{۴۳}، دوست داشتنی بودن (توافق پذیری)^{۴۴} و باوجود بودن^{۴۵} نشان داد (۲). در واقع، شخصیت الگوهای معینی از رفتار و شیوه های تفکر است که نحوه سازگاری فرد را با محیط تعیین میکند (۳). ویژگی شخصیتی روان رنجورخوبی، تمایل به احساسات منفی مانند خشم، احساس درماندگی و ناکامی، احساس گناه، ترس و ناتوانی در کنترل کشش ها اشاره دارد به عبارتی، افراد روان ثُنَد جهان را بصورت رنج آور و تهدید آمیز درک می کنند چنین افرادی در حیطه های اضطراب، پرخاشگری، افسردگی، کمرویی، تکانشگری و آسیب پذیری بالا هستند (۴). روان رنجورخوبی به آمادگی فرد برای تجربه هیجان های ناخوشایند و وجود اختلالات متناظر در افکار و اعمال اشاره می کند (۵). اما در مفهوم برونقرایی؛ افراد اجتماعی، صمیمی و با محبت هستند، از ارتباط دوستانه با دیگران و بودن با آنها لذت می برند، پرانرژی، فعال و تمایل به تجربه عواطف مثبت همچون لذت، عشق و شادی را دارند و در حیطه های صمیمیت، قاطعیت، هیجان خواهی و عواطف بالا می باشند (۶). طبق نظر آیزنگ^{۴۶} (۱۹۸۶)، افرادی که روان رنجورخوبی بالای دارند، در برونقرایی نمره پایینی کسب می کنند. اما ویژگی بازبودن نسبت به تجربه (انعطاف پذیری)، شامل: بازبودن به خیال، زیبا شناختی، احساسات، خلاقیت، آزاداندیشی، کنش ها، آرمانها و ارزشها می باشد (۷). از سویی، افرادی که در گشودگی (انعطاف پذیری) بالا هستند، به داشتن تمایلات روشنفکرانه گستره و جستجوی

⁴⁰.big five⁴¹.neuroticism⁴².extraversion⁴³.openness⁴⁴.agreeableness⁴⁵.consientiousness⁴⁶.Eysenck, H

فعالانه چالش ها و تغییر گرایش دارند و تغییرات در زندگی را بیشتر انتظار دارند^(۶). راجرز^{۴۷}، بر قابلیت انعطاف پذیری و عشق باور دارد با وجود این ادعا که افراد قادرند بر محیطهای خود فائق آیند. همچنین انعطاف پذیری نسبت به تجربه درونی، ملاک سلامت ذهنی خوب است^(۵). ویژگی دیگر شخصیتی توافق پذیری است که در حیطه های اعتماد، نوع دوستی، همراهی، تواضع و دل رحم بودن، فدایکاری و درستکاری و از خود گذشتگی بیان می شود^(۴۸). وجودی بودن که با وظیفه شناسی، وقت شناسی، تلاش برای پیشرفت، ژرف اندیشه، پشتکار، پیروی از هنجارها و قوانین و سازماندهی کردن نشان داده می شود^(۹). یکی از موضوعات مهم در شخصیت و به ویژه در نظریه روان پویایی، موضوع کنترل تکانه هاست. در روند تکوین و رشد فردی بیشتر افراد می آموزند که چگونه کشش ها و نیازهای خود را اداره کنند. ناتوانی در برابر تکانه ها و تمایلات نشان دهنده روان رنجور خوبی بالا در افراد بالغ است. از سویی، کنترل خویشتن به فرآیند فعال طراحی، سازماندهی و اجرای وظایف نیز گفته می شود و تفاوت های فردی در این زمینه، اساس باوجود بودن است^(۱۰). اریکسون^{۴۸} مرحله جوانی و اوان بزرگسالی را مرحله صمیمیت در مقابل انزوا میداند، او معتقد است که در این دوره مانوعی کار خلاق را به عهده میگیریم و بادیگران روابط صمیمی برقرار می کنیم . نیرومندی بنیادین که در این مرحله از رشد ظاهر می شود عشق است که از صمیمیت پدید می آید. اریکسون عشق را مهمترین مزیت انسان میدانست او عشق را از خود گذشتگی دو جانبیه یعنی ادغام شدن فرد در شخص دیگر توصیف کرد^(۱۱). براساس نظریه "سه وجهی عشق"^{۴۹} میتوان عشق را در چهار چوب سه مؤلفه؛ صمیمیت^{۵۰}، شور و شهوت(لذت)^{۵۱}، و تعهد^{۵۲} شناخت که در گونه های مختلف عشق، این مؤلفه ها به صورتهای مختلفی با هم ترکیب می شوند بعنوان مثال ویژگی عشق رمانیک، صمیمیت به علاوه شور و شهوت است. ویژگی عشق احمقانه یا بلاهت آمیز، تعهد است که تنها شهوت به آن دامن می زند و عشق کامل یا تمام عیار آمیزه ای از همه این مؤلفه های سه گانه صمیمیت، هوس و تعهد است^(۹). احساس عشق هیجانی است که با تجربه تحریک شهوانی همراه می گردد. اما افراد ممکنست پس از وصل جنسی یکدیگر را غیر جذاب و ناخوشایند بیابند ولی عشق اصیل مستلزم تعهد و به کارگیری خرد

⁴⁷.Ragers,K⁴⁸.Erikson⁴⁹.triangular theory of love⁵⁰.intimacy⁵¹.passion⁵².commitment

است. وقتی رشد روحی کسی برایمان اهمیت دارد میدانیم عدم تعهد نسبت به او مضر و آسیب زنده خواهد بود و برای اثبات

علاقة مؤثر خود باید به او متعهد باقی بمانیم^{۵۳}). مازلوج^{۵۳} عشق را با میل جنسی که یک نیاز فیزیولوژیکی است برابر نمی

دانست اما قبول داشت که میل جنسی یک راه برای بیان نیاز عشق است (۱). تعهد هم جزء جدایی ناپذیر هر رابطه دوستدار

است. اما براساس گفته استرنبرگ(۱۹۸۸)، در روابط نزدیک، عشق بخشی از عواملی است که سبب موقفيت می شوند و نه

همه آن چيزها . محیط دلسوز، دوستان، رفاه اقتصادی، موقفيتها و دستاوردهای روحی و علائق و ارزشهای سازگارو... همه

عواملی هستند که بر روند امور اثر می گذارند و سبب دگرگونی می شوند (۹).

در این رابطه پژوهشگران تحقیقات بسیاری انجام داده اند؛ آوربک، کمپ واینگلز^{۵۴}(۲۰۰۷) در پژوهشی بیان کردند؛ بین مؤلفه

های عشق (صمیمیت، هوس و تعهد) با تداوم رابطه عاشقانه رابطه مثبت وجود دارد (۱۱).

دونلن، لوسن - رایف و کانگر^{۵۵}(۲۰۰۵) در پژوهش خود عنوان کردند که شایستگی در رابطه عاشقانه بزرگسالان، از تفاوت های

فردي در شخصیت سرچشمه می گيرد(۱۲).

وایت و همکاران^{۵۶}(۲۰۰۴) در پژوهشی دریافتند که بین روان رنجورخوبی و بازبودن نسبت به تجربه با رضایت از رابطه و

صمیمیت رابطه منفی و بین بروزنگرایی و توافق پذیری وجودان بارضایت از رابطه و صمیمیت رابطه مثبت وجود دارد(۱۳).

کرافورد، فینگ، فیشر و دیانا^{۵۷}(۲۰۰۳) به این نتیجه رسیدند که؛ عشق و برابری بهترین پیش بینی کننده های تناوب رابطه

هستند و باعث افزایش تعهد در رابطه عاشقانه می شوند. بعبارتی ؛ تعهد ، روابط عاشقانه را حفظ می کند(۱۴).

اینگل و همکاران^{۵۸}(۲۰۰۲) قدرت پیش بینی کنندگی ویژگیهای شخصیتی را بر روی مؤلفه های روابط عاشقانه بررسی

نمودند نتایج نشان داد که بین روان رنجورخوبی و صمیمیت رابطه منفی و بین وجودان و بروزنگرایی با رضایت از رابطه

و مؤلفه های عشق رابطه مثبت وجود دارد(۱۵).

^{۵۳}.Masllo

^{۵۴}.Overbeek,B., Kemp,B., & Engels,G

^{۵۵}.Donnellan,M.B., Learsen- Rife,D., & Conger,R.D

^{۵۶}.With & et al

^{۵۷}.Craford, D.W., Feng,D., Fischer,J.L., & Diana, L.K

^{۵۸}.Engel& et al

گونزاگا و همکاران^{۵۹}(۲۰۰۱) نتیجه گرفتند که؛ تجربه عشق با شرایط مربوط به نزدیک شدن (میل و همدلی) به همسرو

ابراز غیر کلامی عشق باروابط عاشقانه و همچنین، تجربه عشق و ابراز کردن غیر کلامی عشق با تعهد بالا (اعتماد، وابستگی متقابل، عاطفه و مهربانی) رابطه مثبت دارند(۱۶).

آکر و دیویس^{۶۰}(۱۹۹۲) در تحقیقی عنوان نمودند که سطوح بالای تعهد در روابط عاشقانه بارز بوده و لذت در زنان نمود

بیشتری دارد و تعهد قدر تمدن ترین پیش بین رابطه عاشقانه می باشد(۱۷).

مک کری و کوستا(۱۹۹۱) در پژوهش خود عنوان نمودند؛ اشخاصی که در خوشایندی (توافق) و وظیفه شناسی (وجودانی) بالا بودند از اشخاصی که در این صفات پائین بودند، سلامت هیجانی بیشتری را نشان دادند(۱۸).

در ایران مطالعاتی در این زمینه انجام شد از جمله : در تحقیقی که توسط مهرابی زاده هنرمند و همکاران (۱۳۸۴) انجام شد بین ویژگیهای شخصیتی و ابعاد دوست داشتن رابطه وجود داشته است(۱۹).

لذا هدف از پژوهش حاضر؛ پاسخ به این پرسش علمی می باشد که آیا بین ویژگیهای شخصیتی و مؤلفه های آن (روان رنجور خوبی، برونگرایی، بازیودن نسبت به تجربه، توافق پذیری و وجودانی بودن) با سبکهای عشق (صمیمیت ، لذت و تعهد) دانشجویان رابطه وجود دارد؟

فرضیه های پژوهش

- ۱) بین ویژگیهای شخصیتی « مؤلفه های آن» با سبکهای عشق « صمیمیت، لذت و تعهد » دانشجویان رابطه وجود دارد.
- ۲) بین ویژگیهای شخصیتی « مؤلفه های آن» با سبکهای عشق « صمیمیت ، لذت و تعهد » دانشجویان رابطه چندگانه وجود دارد.

جامعه آماری و روش نمونه گیری

^{۵۹}.Gonzaga,G.C., Keitner,D., Londahl,E.A., & Smith, M.D

^{۶۰}.Acker,M., & Davis,M.H

جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد شهر اهواز بود که در سال ۱۳۸۶-۸۷ به تحصیل اشتغال داشتند. برای انتخاب نمونه از میان کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد شهر اهواز، ۱۲۰ نفر به روش تصادفی ساده انتخاب شدند و روش پژوهش از نوع همبستگی می باشد.

ابزار پژوهش

پرسشنامه ویژگیهای شخصیتی^{۶۱} (NEO-FFI)

کاستا و مک کری (۱۹۸۵) برای اولین بار پرسشنامه را تحت عنوان NEO، با ۱۸۵ ماده تدوین کردند. در پژوهش حاضر از فرم کوتاه پرسشنامه نتو^{۶۲} (۱۳۸۱) که دارای ۶۰ ماده است و برای اولین بار در ایران توسط کیامهر^{۶۳} آماده استفاده شده است (۲۰). این پرسشنامه پنج ویژگی بزرگ شخصیتی افراد را مورد سنجش قرار می دهد که عبارتنداز: روان رنجورخویی (N)، بروونگرایی (E)، بازبودن نسبت به تجربه (O)، توافق پذیری (A) و وجودانی بودن (C). هریک از پنج ویژگی دارای ۱۲ ماده و آزمودنی پاسخ رادریک مقیاس ۵ درجه ای لیکرت (کاملاً موافق) و نمره گذاری بصورت ۱،۰، ۰،۶۲ و ۰،۸۴ و ۰،۷۰ و ۰،۸۵ و ۰،۸۸ در ۲۳۶ نفر (۲۰۰۷)^{۶۴} در پژوهش‌هایی انجام شد از جمله؛ رابینزتن و استرال^{۶۵} (۱۳۸۱) در ۲۲ آورده اند (۲۱ و ۲۲). کیامهر^{۶۶} (۱۳۸۱) ضرایب روایی ادملاجی (۱۳۸۴) این ضرایب را ۰،۶۲، ۰،۵۸، ۰،۶۸، ۰،۶۵ و ۰،۶۴ بدست آورده اند. همزمان این پرسشنامه با فرم ۲۴۰ سؤالی آن برای پنج عامل به ترتیب ۰،۷۸، ۰،۷۷، ۰،۷۵ و ۰،۷۰ بدست آورده است (۲۰). در پژوهش حاضر، ضرایب پایایی بالاستفاده از ضریب آلفای کرونباخ و تنصیف به ترتیب ۰،۸۱، ۰،۸۷، ۰،۵۰، ۰،۶۲ و اعتبار ۰،۵۱، ۰،۴۱، -۰،۳۳، -۰،۳۶، -۰،۳۳ بدست آمده است.

پرسشنامه سبکهای عشق استرنبرگ^{۶۷} (STERENBERG)

پرسشنامه عشق استرنبرگ توسط رابت. جی. استرنبرگ^{۶۸} (۱۹۸۶) تدوین شده است (۲۳). این پرسشنامه دارای ۱۵ ماده و سه مؤلفه: صمیمیت، لذت و تعهد را می سنجد که هریک از این مؤلفه ها دارای ۱۵ ماده که پاسخ به ماده ها به روش

⁶¹. Neo personality Inventory

⁶². Rubinstein,G., Strul,S

⁶³. triangular inventory of love

لیکرت وبصورت ۹ گزینه‌ای ("اصلاً" تا بطور کامل) که به ترتیب ۹،۸،۷،۶،۵،۴،۳،۲،۱ نمره گذاری می‌شود (۲۴). امان الهی فرد (۱۳۸۵) پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۲ و برای مؤلفه‌های صمیمیت ۰/۸۹، لذت ۰/۸۱ و تعهد ۰/۸۱ گزارش کردن (۲۵). قمرانی و سادات جعفر طباطبایی (۱۳۸۵) ضرایب روایی برای مؤلفه‌های صمیمیت، لذت و تعهد به ترتیب ۰/۶۶، ۰/۷۷ و ۰/۹۲ بودند (۲۴). در پژوهش حاضر، ضرایب پایایی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و تنصیف ۰/۹۶ و ۰/۹۲ که آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌ها به ترتیب ۰/۹۲ و ۰/۸۸ و اعتبار ۰/۵۵ و ۰/۴۴ و ۰/۳۷ بودند آمد.

یافته‌های پژوهش: در دو بخش ارائه شده است: الف. یافته‌های توصیفی و ب. یافته‌های مربوط به فرضیه‌ها.

الف) یافته‌های توصیفی: این یافته‌ها در جدول ۱- ارائه شده است.

جدول ۱- : میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر نمره کل متغیرهای تحقیق

متغیرها	شاخص آماری	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	تعداد(n)
روان نژنندی		۱۸/۷۸	۸/۰۷	۳	۳۷	۱۲۰
برونگرایی		۲۶/۱۲	۵/۸۹	۱۸	۴۱	۱۲۰
باز بودن نسبت به تجربه		۲۶/۳۳	۵/۶۸	۱۸	۴۳	۱۲۰
توافق پذیری		۳۱/۰۳	۴/۷۸	۱۷	۴۲	۱۲۰
وجودانی بودن		۳۴/۹۵	۴/۸۹	۲۴	۴۳	۱۲۰
عشق		۳۴۹/۴۵	۵۱/۹۰	۱۳۸	۴۰۰	۱۲۰
صمیمیت		۱۱۹/۸۸	۱۹/۳۴	۴۷	۱۳۵	۱۲۰
لذت		۱۰۴/۲۷	۲۱/۳۴	۴۱	۱۳۲	۱۲۰
تعهد		۱۲۵/۳۰	۱۴/۹۹	۵۰	۱۳۵	۱۲۰

^{۶۴}. Sterenberg, R.J

ب) یافته های مربوط به فرضیه ها: در این پژوهش برای بررسی فرضیه های تحقیق به انجام روش ضریب همبستگی پیرسون(جدول ۲) و رگرسیون چند متغیری (روش ورود مکرر^{۶۵} و روش چند مرحله ای^{۶۶}؛ جدولهای ۳، ۴، ۵، ۶) تجزیه و تحلیل انجام شده است.

جدول ۲ - ضرایب همبستگی ساده بین ویژگی های شخصیتی (روان نژنندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه،

توافق و وجودانی بودن) و سبکهای عشق (صمیمیت، لذت و تعهد) دانشجویان

(N= ۱۲۰)					دانشجویان	کل	آزمودنیها	متغیر ملاک
وجودانی بودن	توافق	باز بودن نسبت به تجربه	برون گرایی	روان نژنندی	متغیرپیش بین			
					شاخص آماری			
۰/۳۳	۰/۳۳	۰/۱۶	۰/۲۳	- ۰/۲۸	r			عشق
۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۱	۰/۰۷۰	۰/۰۰۹	۰/۰۰۴	p			صمیمیت
۰/۳۲	۰/۳۴	۰/۱۳	۰/۲۰	- ۰/۲۳	r			لذت
۰/۰۰۰۱	۰/۰۰۰۱	۰/۱۶۰	۰/۰۲۱	۰/۰۰۰۱	p			تعهد
۰/۳۱	۰/۲۷	۰/۱۸	۰/۲۲	- ۰/۲۱	r			
۰/۰۰۱	۰/۰۰۳	۰/۰۵۰	۰/۰۱۲	۰/۰۲۳	P			
۰/۲۴	۰/۲۹	۰/۱۴	۰/۲۱	- ۰/۲۴	r			
۰/۰۰۷	۰/۰۰۱	۰/۱۲۰	۰/۰۱۸	۰/۰۰۸	p			

همان طوری که در جدول ۲- مشاهده می شود بین روان نژنندی با عشق ، صمیمیت ، لذت و تعهد کل دانشجویان

رابطه منفی معنی داری وجود دارد. بین برون گرایی، توافق و وجودانی بودن با عشق ، صمیمیت و تعهد کل دانشجویان رابطه

ثبت معنی داری وجود دارد. بین برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن با لذت کل دانشجویان رابطه

ثبت معنی داری وجود دارد. بین بازبودن نسبت به تجربه با عشق ، صمیمیت و تعهد کل دانشجویان رابطه ثبت معنی داری

وجود ندارد. بنابراین به طور کلی فرضیه اول تأیید می گردد.

⁶⁵.enter

⁶⁶.stepwise

جدول ۳- ضرایب همبستگی چندگانه ویژگی های شخصیتی (روان نزندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن) با عشق با روش های ورود (Enter) و مرحله ای (stepwise)

ضرایب رگرسیون (β)					نسبت F احتمال p	ضریب تعیین RS	همبستگی چندگانه MR	شاخص آماری متغیرهای پیش بین	الف متغیر ملاک
۵	۴	۳	۲	۱					

				$\beta = -0/28$ $t = -3/20$ $p = 0/002$	$F = 10/27$ $p = 0/002$	0/08	0/28	۱- روان نژندی	
				$\beta = 0/13$ $t = 1/35$ $p = 0/178$	$\beta = -0/22$ $t = -2/21$ $p = 0/029$	$F = 6/09$ $p = 0/003$	0/09	0/30	۲- برون گرایی
				$\beta = 0/10$ $t = 1/10$ $p = 0/278$	$\beta = 0/11$ $t = 1/11$ $p = 0/268$	$\beta = -0/21$ $t = -2/13$ $p = 0/035$	$F = 4/27$ $p = 0/005$	0/10	۳- بازبودن نسبت به تجربه
				$\beta = 0/26$ $t = 2/77$ $p = 0/006$	$\beta = 0/07$ $t = 0/79$ $p = 0/428$	$\beta = 0/13$ $t = 1/37$ $p = 0/172$	$\beta = -0/11$ $t = -1/04$ $p = 0/298$	$F = 5/47$ $p = 0/001$	۴- توافق
$\beta = 0/18$ $t = 1/71$ $p = 0/090$	$\beta = 0/23$ $t = 2/47$ $p = 0/15$	$\beta = 0/07$ $t = 0/81$ $p = 0/414$	$\beta = 0/07$ $t = 0/69$ $p = 0/492$	$\beta = -0/05$ $t = -0/50$ $p = 0/614$	$F = 5/04$ $p = 0/001$	0/18	0/42	۵- وجودانی بودن	
ضرایب رگرسیون (β)					F نسبت احتمال RS	ضریب تعیین MR	همبستگی چندگانه MR	شاخص آماری	ب
۲- وجودانی بودن	۱- توافق							متغیر پیش بین	
		$\beta = 0/33$ $t = 3/71$ $p = 0/001$			$F = 14/31$ $p = 0/001$	0/10	0/33	۱- توافق	
	$\beta = 0/25$ $t = 2/84$ $p = 0/005$	$\beta = 0/25$ $t = 2/85$ $p = 0/005$			$F = 11/64$ $p = 0/001$	0/16	0/40	۲- وجودانی بودن	

همان طوری که در جدول ۳- نشان داده شده است، طبق نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش ورود مکرر،

ضریب همبستگی چند متغیری برای ترکیب خطی ویژگی های شخصیتی (روان نژندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه،

توافق و وجودانی بودن) با عشق دانشجویان برابر با $MR = 0/42$ و $RS = 0/18$ می باشد که در سطح $p < 0/001$ معنی دار

می باشد، با توجه به مقدار ضریب تعیین (RS)، مشخص شده که ۱۸ درصد واریانس عشق توسط متغیرهای پیش بین قابل

تبیین می باشد. همچنین با توجه به قسمت «ب» جدول مذکور مشاهده می شود که از میان مؤلفه های ویژگی های شخصیتی

به عنوان متغیرهای پیش بین، متغیرهای توافق و وجودانی بودن به ترتیب پیش بینی کننده برای عشق دانشجویان می باشند.

جدول ۴- ضرایب همبستگی چندگانه ویژگی های شخصیتی (روان نژنندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن) با صمیمیت با روش های ورود (Enter) و مرحله ای (stepwise)

ضرایب رگرسیون (β)					نسبت احتمال p	ضریب تعیین RS	همبستگی چندگانه MR	شاخص آماری متغیرهای پیش بین	الف متغیر ملاک
۵	۴	۳	۲	۱					
				$\beta = -0.73$ $t = -3.81$ $p = .0001$	$F = 14.53$ $p = .0001$.11	.33	۱- روان نژنندی	ب
				$\beta = .06$ $t = .66$ $p = .505$	$F = 7.45$ $p = .001$.11	.33	۲- برون گرایی	
				$\beta = .06$ $t = .71$ $p = .479$	$F = 5.11$ $p = .002$.11	.34	۳- بازبودن نسبت به تجربه	
				$\beta = .03$ $t = .40$ $p = .688$	$F = 5.88$ $p = .001$.17	.41	۴- توافق	
$\beta = .17$ $t = 1.71$ $p = .104$	$\beta = .22$ $t = 2.47$ $p = .017$	$\beta = .03$ $t = .81$ $p = .674$	$\beta = .01$ $t = .69$ $p = .896$	$\beta = -.14$ $t = -.50$ $p = .185$	$F = 5.31$ $p = .0001$.19	.43	۵- وجودانی بودن	
ضرایب رگرسیون (β)					نسبت احتمال p	ضریب تعیین RS	همبستگی چندگانه MR	شاخص آماری	ب
۲- وجودانی بودن		۱- توافق						متغیر پیش بین	ب
				$\beta = .34$ $t = 2.93$ $p = .0001$	$F = 15.48$ $p = .0001$.11	.34	۱- توافق	
$\beta = .24$ $t = 2.81$ $p = .006$				$\beta = .26$ $t = 3.00$ $p = .0002$	$F = 12.14$ $p = .0001$.17	.41	۲- وجودانی بودن	ب

همان طوری که در جدول ۴- ملاحظه می شود، طبق نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش ورود مکرر، ضرایب

همبستگی چند متغیری برای ترکیب خطی ویژگی های شخصیتی (روان نژنندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق

و وجودانی بودن) با صمیمیت دانشجویان برابر با $MR = .43$ و $RS = .19$ می باشد که در سطح $p < .0001$ معنی دار

می باشد. با توجه به مقدار ضریب تعیین (RS)، مشخص شده که ۱۹ درصد واریانس صمیمیت توسط متغیرهای پیش بین

قابل تبیین می باشد. همچنین با توجه به قسمت « ب » جدول مذکور مشاهده می شود که از میان روان نژندی، برون گرایی،

بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن به عنوان متغیرهای پیش بین، متغیرهای توافق و وجودانی بودن به ترتیب پیش

بینی کننده برای صمیمیت دانشجویان میباشد.

جدول ۵- ضرایب همبستگی چندگانه ویژگی های شخصیتی (روان نژندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق

و وجودانی بودن) با هوس با روش های ورود (Enter) و مرحله ای (stepwise)

الف	شاخص آماری	همبستگی	ضرایب	نسبت F	ضرایب رگرسیون (β)
-----	------------	---------	-------	--------	---------------------------

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت

۱۴ آذر ۱۳۸۷

۵	۴	۳	۲	۱	p احتمال	RS تعیین	MR چندگانه	متغیرهای پیش بین	متغیر ملاک		
				$\beta = -0/20$ $t = -2/30$ $p = 0/023$	$F = 5/31$ $p = 0/023$	۰/۰۴	۰/۲۱	۱- روان نژنندی			
				$\beta = 0/16$ $t = 1/65$ $p = 0/100$	$F = 4/06$ $p = 0/130$	۰/۰۶	۰/۲۵	۲- برون گرایی			
				$\beta = 0/12$ $t = 1/31$ $p = 0/193$	$\beta = 0/14$ $t = 1/36$ $p = 0/173$	$F = 3/30$ $p = 0/023$	۰/۰۸	۳- بازبودن نسبت به تجربه			
				$\beta = 0/22$ $t = 2/36$ $p = 0/020$	$\beta = 0/09$ $t = 1/04$ $p = 0/298$	$\beta = 0/16$ $t = 1/59$ $p = 0/114$	$\beta = -0/03$ $t = -0/28$ $p = 0/778$	$F = 3/97$ $p = 0/005$	۰/۱۲	۰/۳۴	۴- توافق
$\beta = 0/21$ $t = 1/93$ $p = 0/056$	$\beta = 0/19$ $t = 2/03$ $p = 0/044$	$\beta = 0/09$ $t = 1/07$ $p = 0/284$	$\beta = 0/08$ $t = 0/82$ $p = 0/414$	$\beta = -0/03$ $t = -0/29$ $p = 0/770$	$F = 4/00$ $p = 0/002$	۰/۱۵	۰/۳۸	۵- وجودانی بودن			
ضرایب رگرسیون (β)					F نسبت	ضريب تعیین	همبستگی چندگانه	شاخص آماری	ب		
۲- توافق		۱- وجودانی بودن			p احتمال	RS	MR	متغیر پیش بین			
		$\beta = 0/31$ $t = 3/56$ $p = 0/001$			$F = 12/73$ $0/0001$	۰/۱۰	۰/۳۱	۱- وجودانی بودن			
$\beta = 0/19$ $t = 2/17$ $p = 0/032$		$\beta = 0/25$ $t = 2/79$ $p = 0/006$			$F = 8/92$ $0/0001$	۰/۱۳	۰/۳۶	۲- توافق			

همان طوری که در جدول ۵- ملاحظه می شود، طبق نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش ورود مکرر، ضربی همبستگی چند متغیری برای ترکیب خطی ویژگی های شخصیتی (روان نژنندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن) با هوس دانشجویان برابر با $0/38 = MR$ و $0/15 = RS$ می باشد که در سطح $0/002 < p$ معنی دار می باشد. با توجه به مقدار ضربی تعیین (RS)، مشخص شده که ۱۵ درصد واریانس لذت توسط متغیرهای پیش بین قابل تبیین می باشد. همچنین با توجه به قسمت «ب» جدول مذکور مشاهده می شود که از میان روان نژنندی، برون گرایی، بازبودن

نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن به عنوان متغیرهای پیش بین، متغیرهای وجودانی بودن و توافق به ترتیب پیش بینی

کننده برای لذت دانشجویان می باشند.

جدول ۶- ضرایب همبستگی چندگانه ویژگی های شخصیتی (روان نژنندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق

و وجودانی بودن) با تعهد با روش های ورود (Enter) و مرحله ای (stepwise)

ضرایب رگرسیون (β)					نسبت احتمال F	ضریب تعیین RS	همبستگی چندگانه MR	شاخص آماری متغیرهای پیش بین	الف متغیر ملاک
۵	۴	۳	۲	۱					
				$\beta = -0.24$ $t = -2.69$ $p = .0008$	$F = 7.28$ $p = .0008$.005	.024	۱- روان نژنندی	
			$\beta = 0.13$ $t = 1.31$ $p = .192$	$\beta = -0.18$ $t = -1.78$ $p = .077$	$F = 4.52$ $p = .013$.007	.026	۲- برون گرایی	
		$\beta = 0.08$ $t = .90$ $p = .367$	$\beta = 0.11$ $t = 1.10$ $p = .271$	$\beta = -0.17$ $t = -1.71$ $p = .088$	$F = 3.28$ $p = .023$.007	.028	۳- بازبودن نسبت به تجربه	
	$\beta = 0.23$ $t = 2.46$ $p = .015$	$\beta = 0.05$ $t = 0.62$ $p = .533$	$\beta = 0.13$ $t = 1.33$ $p = .185$	$\beta = -0.08$ $t = -0.74$ $p = .458$	$F = 4.08$ $p = .004$.012	.035	۴- توافق	
$\beta = .009$ $t = .083$ $p = .408$	$\beta = 0.22$ $t = 2.28$ $p = .024$	$\beta = 0.05$ $t = 0.63$ $p = .528$	$\beta = 0.10$ $t = 0.95$ $p = .343$	$\beta = -0.05$ $t = -0.46$ $p = .641$	$F = 3.39$ $p = .007$.013	.036	۵- وجودانی بودن	
ضرایب رگرسیون (β)					نسبت احتمال F	ضریب تعیین RS	همبستگی چندگانه MR	شاخص آماری متغیر پیش بین	ب
۲- برون گرایی		۱- توافق							
		$\beta = 0.29$ $t = 3.30$ $p = .001$			$F = 10.40$ $p = .001$.008	.029	۱- توافق	
$\beta = 0.18$ $t = 2.07$ $p = .040$		$\beta = 0.26$ $t = 3.05$ $p = .003$			$F = 7.71$ $p = .001$.011	.034	۲- برون گرایی	

همان طوری که در جدول ۶- ملاحظه می شود، طبق نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون با روش ورود مکرر، ضریب

همبستگی چند متغیری برای ترکیب خطی ویژگی های شخصیتی (روان نزندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن) با تعهد دانشجویان برابر با $MR = 0.36$ و $RS = 0.13$ می باشد که در سطح $p < 0.007$ معنی دار می باشد. با توجه به مقدار ضریب تعیین (RS)، مشخص شده که ۱۳ درصد واریانس تعهد توسط متغیرهای پیش بین قابل تبیین می باشد. همچنین با توجه به قسمت «ب» جدول مذکور مشاهده می شود که از میان روان نزندی، برون گرایی، بازبودن نسبت به تجربه، توافق و وجودانی بودن به عنوان متغیرهای پیش بین، متغیرهای توافق و برون گرایی به ترتیب پیش بینی کننده برای تعهد دانشجویان می باشدند.

با توجه به نتایج حاصل از روش (enter, stepwise) در جداول (۲،۳،۴،۵) بطور کلی فرضیه دوم ، تأیید می گردد.

بحث و نتیجه گیری

براساس یافته های حاصل از فرضیه های پژوهش؛ بین ویژگیهای شخصیتی (و مؤلفه های آن) با شبکهای عشق (صمیمیت ، لذت و تعهد) رابطه وجود دارد. نتایج حاصل از این پژوهش با تحقیقات ؛ آوربک، کمپ واینگلز (۲۰۰۷)، دونلن،لوسن- رایف و کانگر (۲۰۰۵)، وايت و همکاران(۲۰۰۴)، کرافورد، فینگ، فیشر و دیانا (۲۰۰۳)، اینگل و همکاران (۲۰۰۲)، گونزاگا و همکاران (۲۰۰۱)، آکر و دیویس (۱۹۹۲) و مهرابی زاده هنرمند و همکاران (۱۳۸۴) همسو و همخوان می باشد. در تبیین این یافته بیان می شود که ویژگیهای شخصیتی فردی متفاوت ، ما را بر آن می دارد تا پدیده ها را به شیوه های مختلف ادراک کنیم. شخصیتهای سالم ، حسن خود را به اشخاص و فعالیتهای فراتر از خود گسترش می دهند و با دیگران به گرمی ارتباط برقرار کرده و صمیمیت ، همدردی و شکیبایی نشان داده و مهارت های شخصی خود را پرورش میدهند. در حالیکه روان رنجورخویی بصورت منفی به سلامتی هیجانی مرتبط است و افرادی که در روان رنجورخویی پائین هستند، برونگرا و آمادگی پایداری هیجانی را داشته و در برخورد با استرس جویای کمک از جانب دیگران می باشند. روان رنجورخویی جنبه ای از شخصیت است که ارتباط تنگاتنگی با سازگاری دارد و چنانچه این بعد بالا باشد احتمالا" در همه سنین شواهدی از عدم سازگاری دیده می شود. چنین افرادی ممکنست زندگی ناخوشایندی با سطح اخلاقی

پائین نشان دهنده در حالی که افراد و جدانی دارای هدف و خواسته های قوی و از پیش تعیین شده اند و از کترل تکانه ای بالائی برخوردارند. افراد دارای نمره بالا در وجود جدانی بودن ، افرادی دقیق و وسوسی، وقت شناس و قابل اعتماد هستند اما نمی توان افراد دارای نمرات پایین را افراد فاقد پاییندی به اصول اخلاقی دانست ، بلکه این افراد معمولاً "دقت کافی برای انجام امور به کار نمی بندند. بنا بر عقیده مک کری و کاستا و بوش(۱۹۸۶) نیاز به لذت جنسی و علاقه مندی به امور جنسی در افراد با نمره پائین بیشتر از افرادی است که نمره بالا می آورند. لذت مؤلفه عشق است و نیرویی که مارا به عنوان افرادی واحد و نوع بشر را در برابر مقاومت طبیعی رکود شخصی خودمان به رشد و حرکت وامی دارد، نیروی عشق است. احساس عشق، هیجانی است که با تحریک شهوانی همراه می گردد اما افراد ممکنست پس از وصل جنسی یکدیگر را غیرجذاب بیابند و بهمین دلیل عشق اصیل مستلزم تعهد و به کارگیری خرد است. تعهد جزء جدائی ناپذیر هر رابطه دوستدار است. اریکسون عشق را از خودگذشتگی دو جانبی یعنی ادغام شدن فرد در شخص دیگر توصیف می کند. از طریق علاقه و میل به انسانی دیگر، برقراری ارتباط متقابل بصورت شایسته و حمایت از یکدیگر، هماهنگی و ارضای نیازهای جنسی، برآوردن نیازهای عاطفی، داشتن مهارت‌های مربوط به ایجاد تفاهم و شیوه های محبت و وفادار ماندن به خانواده و اعضای آن هنگام غم و شادی و وقایع خوش آیند و ناخوشایند زندگی، می توان ماهیت عشق را بهتر شناخت. اریکسون صمیمیت را محدود به روابط جنسی نمی داند بلکه به احساس وفاداری، خود را بی پرده ابراز نمودن می دارد و افرادی که قادر به برقراری چنین صمیمیتی نیستند، احساس انزوا می کنند و از تماسهای اجتماعی اجتناب نموده و شاید نسبت به دیگران پرخاشگر هم بشوند. همچنین؛ فروید معتقد است که در ماهیت «من» که مؤلفه منطقی شخصیت می باشد و «فرامن» که مؤلفه وجودی بودن شخصیت است، عمومیت یکسانی وجود ندارد. با اینکه این ساختارهای شخصیت برای هر کسی به نحو یکسان عمل می کنند ولی محتوای آنها از فردی به فرد دیگر فرق دارد و علت اینست که آنها از طریق تجربه شکل می گیرند و دو نفر دقیقاً "تجربیات یکسانی ندارند که این می تواند در شایستگی روابط عاشقانه افراد نقش داشته باشد چون این شایستگی ها از تفاوت‌های فردی در شخصیت و تفاوت تجارب ناشی از تربیت خانواده سرچشمه می گیرند. نیاز به عشق ورزیدن و به دست آوردن آن را می توان در یک رابطه صمیمی و تعلق پذیری با فرد دیگر ارضا کرد. مازلو، میل جنسی را یک راه برای بیان نیاز عشق می دانست

و ناکامی در برآورده ساختن نیاز به عشق را ، علت اصلی ناسازگاری هیجانی می دانست. به یاری عشق، فرد خود را به تعالی می رساند. عشق انسانی چنان نیروی معجزه آسایی دارد که قانون طبیعی رکود را در صحنه نبرد با شکست رو به رو می سازد.

منابع

- ۱- شولتز، دوان؛ شولتز، سیدنی آلن(۱۹۹۸)، نظریه های شخصیت، ترجمه: یحیی سید محمدی، چاپ نهم، تهران: مؤسسه نشر ویرایش(۱۳۸۵).
- ۲- مک کری، رابرت. آر؛ کاستا، پائول. تی(۱۹۸۹)، شخصیت در بزرگسالی، ترجمه: میرتقی گروسی فرشی و فرهاد محمدی، چاپ اول، تبریز: نشر جامعه پژوهه(۱۳۸۱).
- ۳- اتكینسون و هیلگارد(۱۹۹۳)، روانشناسی شخصیت، ترجمه: یوسف کریمی، تهران: مؤسسه نشر ویرایش (۱۳۸۳).
- 4-Costa,P.T.,& McCrae, R.R (1992). A Contemplate revision of the NEO.five- Factor Inventory. *Personality and individual Differences*,36,587- 596.
- 5-McCrae, R.R., & Costa, P.T.,Jr(1989). Reinterpreting the Myers- Briggs Type Indicator from the perspective of the five- factor model of personality. *Journal of personality*, 57,17- 40.
- 6-Costa, P.T., Jr.,& McCrae,R.R(1985). The NEO personality Inventory manual. Odessa, FL: *psychological Assessment Resources*.
- 7-Digman, J.M(1990). Personality structure: Emergence of the five- factor model. *Arnual Review of psychology*, 41,417- 440.
- ۸- حق شناس، حسن(۱۳۸۵)، طرح پنج عاملی ویژگیهای شخصیت: راهنمای تفسیر و هنجرهای آزمونهای NEO- FFI و NEOPI- P و NEO- FFI ، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی، شیراز.
- ۹- استرنبرگ، رابرت. جی(۱۹۹۷) ، قصه عشق(نگرشی تازه به روابط زن و مرد)، ترجمه: علی اصغر بهرامی، چاپ دوم، تهران: نشر جوانه رشد(۱۳۸۶).

۱۰- پک، اسکات (۱۹۳۶)، هنر عاشقی (بحثی در روانشناسی عشق، ارزش‌های سنتی و تعالی روحی)، ترجمه: زهراء ادهمی، چاپ سوم، تهران:

11-Overbeek, B., Kemp, B., & Engels. G.(2007). Two personalities, one relationship: Both partners personality traits, *Journal of personality and social psychology*, 79,251-259.

12-Donnellan, M.B., Learson- rife, D., & Conger, R.D.(2005). Personality , family history, and competence in early adult romantic relationships.*Journal personality and social psychology* ,88,3,562-576.

13-White,J.K., Hendriak, C (2004). Big five personality variables and relationship constructs. *Journal of personality of and Individual Differences*, 37, 1519- 1530.

14-Crawford, D.W., Feng, D., Fischer, J.L., & Diana,L.K.(2003). The influence of love, equity, and alternative on commitment in romantic relationships. *Family and consumer Research Journal*,31,3,253-271.

15-Engle, G., Olson,K.R., & Patriak,C(2002). The personality of love: Fundamental motives and traits related to components of love. *Journal of personality and Individual Differences*, 32, 839- 853.

16-Gonzaga, G.C., Keitner, D., Londahl, E.A.,& Smith, M.D.(2001). Love and the commitment problem in romantic relations and friendship. *Journal of personality and social psychology*, 81, 2, 247-262.

17-Acker, M.,& Davis, M.H.(1992). Intimacy, passion and commitment in adult romantic relationships: A test of the triangular theory of love. *Journal of social and personal Relationships*, 9,1,2-50.

18-McCrae, R.R., & Costa, P.T.,Jr(1991). Adding liebe und Arbeit: The full five-factor model and well-being. *Personality and social psychology Bulletin*, 17,227- 232.

۱۹-مهرابی زاده هنرمند، مهناز؛ عطاری، یوسفعلی؛ امان الهی فرد، عباس(۱۳۸۴)، بررسی رابطه ویژگیهای شخصیتی با ابعاد دوست داشتن

در دانشجویان پسر دانشگاه شهید چمران اهواز، سمینار بهداشت روان دانشجویان ۴ و ۳ خرداد ۱۳۸۵، دانشگاه علم و صنعت تهران.

۲۰- کیامهر، جواد(۱۳۸۱)، هنجاریابی فرم کوتاه پرسشنامه پنج عاملی نشو و بررسی ساختار عاملی آن در بین دانشجویان علوم انسانی

دانشگاههای تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد سنجش و اندازه گیری، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه علامه طباطبائی، تهران.

21-Rubinstein, G., Strul, S.(2007). The five factor model(FFM) among four group of male and female professionals. *Journal of Research in personality* , 41,937-950.

۲۲- محمدزاده ادملايی، رجبعلی(۱۳۸۴)، مقایسه دانشجویان پسر دانشگاه شهید چمران اهواز دارای سبکهای یادگیری متفاوت از لحاظ

ویژگیهای شخصیتی، انگیزه پیشرفت و عملکرد تحصیلی، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهد چمران ، اهواز.

۲۳- استرنبرگ، رابرت. جی (۱۹۸۶)، آزمونهای روانی، ترجمه: حمزه گنجی، تهران: انتشارات رشد (۱۳۸۴).

۲۴- قمرانی و سادات جعفر طباطبائی(۱۳۸۵)، بررسی روابط عاشقانه زوجین ایرانی و رابطه آن با رضایت زناشویی و متغیرهای

دموگرافیک. مجله تازه ها و پژوهشی مشاوره ، جلد۵، شماره ۱۷، صفحات ۹۵-۱۰۹.

۲۵- امان الهی فرد، عباس(۱۳۸۵)، بررسی رابطه ویژگیهای شخصیتی و عوامل فردی- خانوادگی با رضایت زناشویی در کارکنان اداره های

دولتی شهر اهواز، پایان نامه کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه شهید چمران اهواز.